

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.09.2018.- 28.09.2018.

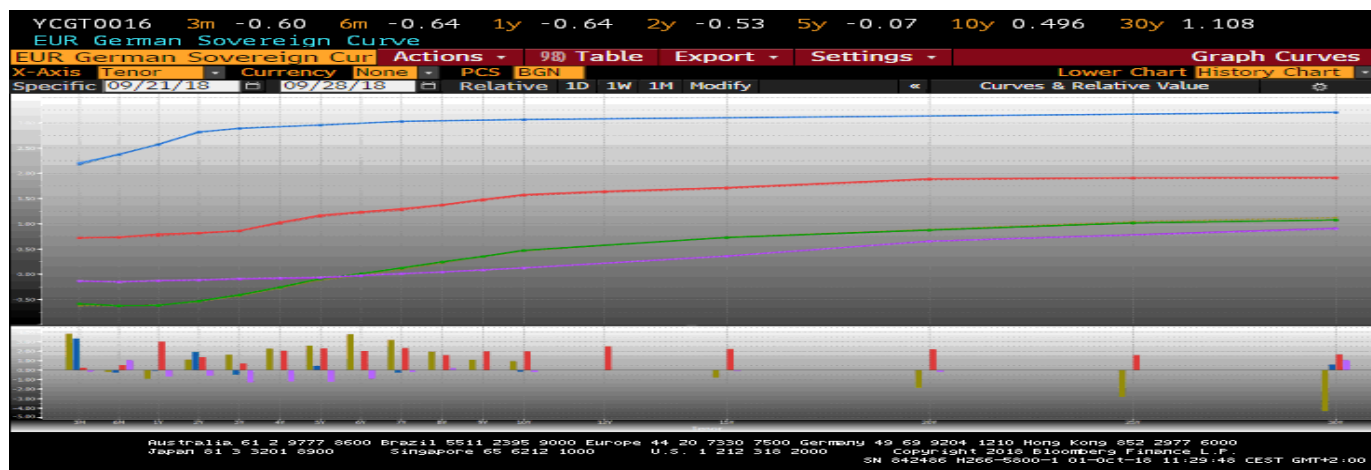
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.9.18		28.9.18		21.9.18		28.9.18		21.9.18		28.9.18		21.9.18		28.9.18	
2 godine	-0,53	-0,52	↗		2,80	2,82	↗		0,81	0,82	↗		-0,11	-0,11	→	
5 godina	-0,12	-0,09	↗		2,95	2,95	→		1,14	1,17	↗		-0,05	-0,07	↘	
10 godina	0,46	0,47	↗		3,06	3,06	→		1,55	1,57	↗		0,13	0,13	→	

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.9.18		28.9.18	
3 mjeseca	-0,587	-0,557	↗	
6 mjeseci	-0,624	-0,626	↘	
1 godina	-0,579	-0,591	↘	

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.09.2018. godine (pune linije) i 21.09.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice prinosi sigurnijih obveznica su bilježili rast, nakon što je predsjednik ECB-a Draghi pred Parlamentom EU izjavio da vidi „relativno snažan“ oporavak u fundamentalnoj inflaciji. Iako je potvrdio da ECB očekuje da će godišnja stopa inflacije do 2020. godine u prosjeku iznositi 1,7% (što je i dalje ispod ciljanih 2,0%), stabilni izgledi „prikrivaju smanjeni uticaj komponenti koje nisu osnovne“, kao što su cijene energije i hrane. Nakon ove izjave glavni ekonomista ECB-a Praet je izjavio da ne vjeruje da je namjera predsjednika Draghija bila da pošalje novi signal, kada je izjavio da je „relativno snažan“ oporavak u fundamentalnoj inflaciji te obrazložio da u suštini ECB govori da su cjenovni pritisci i dalje ograničeni i da će biti potrebno puno vremena da se dostigne nivo od blizu 2% i da UV ECB očekuje da kamatne stope ostanu na rekordno niskom nivou najmanje do ljeta 2019. godine. Trenutnu tržišnu krivu prinosa Praet vidi kao nešto što u potpunosti odgovara ciljevima ECB-a, što zaista znači ono što je rečeno, da će niske kamatne stope ostati na snazi određeni vremenski period.

Tržište je u protekloj sedmici bilo u iščekivanju dogovora o budžetu Italije za 2019. godinu te je u četvrtak nakon zatvaranja tržišta saopšteno da je postignut dogovor koji podrazumijeva budžetski deficit od 2,4% GDP-a. Iako u skladu s dozvoljenim granicama EU (do 3% GDP-a) navedeni nivo deficita je iznad očekivanja (do 2% GDP-a) koja su bila zasnovana na optimističnim izjavama ministra finansija Italije, a koje su prethodile ovom dogovoru. Zbog navedenog prinosi italijanskih obveznica su krajem sedmice zabilježili oštar rast te je na sedmičnom nivou došlo do rasta prinosa ovih obveznica između 27 i 40 baznih poena. Prijedlog budžeta do 15. oktobra treba biti predat Evropskoj komisiji na razmatranje, a do kraja godine Parlament Italije treba usvojiti isti. S druge strane, povećana potražnja za sigurnijim investicijama je uticala na pad prinosa sigurnijih obveznica, tako da je rast prinosa ovih obveznica koji je zabilježen početkom sedmice, u petak znatno korigovan te je na sedmičnom nivou zabilježen samo blagi rast prinosa (do 3 bazna poena kod obveznica srednjeg roka dospijeća). Pored dešavanja u Italiji, na pad prinosa sigurnijih obveznica krajem sedmice uticaj je imalo i objavljivanje preliminarnog podatka za septembar, prema kojem je došlo do neočekivanog pada temeljene stope inflacije u eurozoni na nivo od 0,9%.

Regulator finansijskog tržišta Njemačke BaFin je naložio Deutsche Bank AG da poboljša internu kontrolu s ciljem prevencije pranja novca i finansiranja terorizma te je postavio nadzor kako bi se pratile aktivnosti banke po ovom pitanju, što je prvi put da BaFin poduzima takve korake protiv neke banke.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	SEP	103,2	103,7	103,9
2.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SEP	111,2	110,9	111,6
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	SEP	-2,9	-2,9	-1,9
4.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	SEP	115,0	116,0	115,3
5.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	AVG	3,9%	3,5%	4,0%
6.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	SEP	2,1%	2,1%	2,0%
7.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	SEP	1,1%	0,9%	1,0%
8.	GDP – Austrija (kvartalno)	II kvartal	-	0,3%	0,9%
9.	GDP – Španija (kvartalno)	II kvartal	0,6%	0,6%	0,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	AVG	5,2%	5,1%	5,2%
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska	AVG	-	6,8%	6,5%
12.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	AVG	0,7%	1,3%	0,0%
13.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	JUL	-	4,8%	6,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica tokom protekle sedmice nisu bilježili značajne promjene na sedmičnom nivou, odnosno samo su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za 2 bazna poena. Najznačajnija informacija koja je obilježila proteklu sedmicu je bila **odluka FOMC-a da poveća referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena na nivo od 2,0% do 2,25%**, što predstavlja njeno treće povećanje tokom ove godine. U saopštenju objavljenom nakon ovog sastanka je navedeno da FOMC očekuje dalje postepeno povećanje referentne kamatne stope, koje će biti u skladu s očekivanom ekspanzijom ekonomskih aktivnosti, jačanjem tržišta rada i kretanjem stope inflacije oko cilja od 2,0%. FOMC je u ovom saopštenju, za razliku od ranijih saopštenja, izostavio dio „da monetarna politika ostaje prilagodljiva“, što ukazuje na to da je referentna kamatna stopa bliže neutralnim prognozama te se prognozira da će se stopa GDP-a za tekuću godinu povećati za 0,3% na 3,1%. **Istog dana su objavljene prognoze (DOTS) koje ukazuju na to da većina zvaničnika Fed-a očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope do kraja ove godine, dok se i dalje očekuju tri povećanja u narednoj godini**, iako su prognoze inflacije blago smanjene u odnosu na prethodne. Predsjednik Fed-a Powell je izjavio da svi potezi Fed-a na narednim sastancima zahtijevaju preispitivanje da li je monetarna politika postavljena kako bi se realizovali ciljevi. Uz navedena saopštenja, objavljene su i prognoze Fedovih zvaničnika o kretanju najvažnijih ekonomskih pokazatelja za SAD.

Ekonomске projekcije Fed (%)

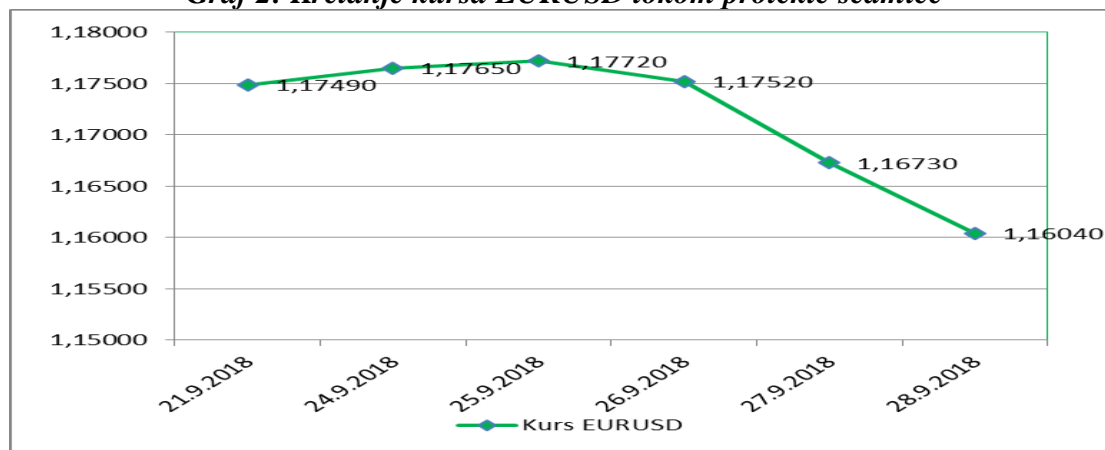
	2018		2019		2020		Dugoročna prognoza	
	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18	Jun 18	Sep 18
Realni GDP	2,7-3,0	3,0-3,2	2,2-2,6	2,4-2,7	1,8-2,1	1,8-2,1	1,8-2,0	1,8-2,0
Stopa nezaposlenosti	3,6-3,7	3,7-3,7	3,4-3,5	3,4-3,6	3,4-3,7	3,4-3,8	4,3-4,6	4,3-4,6
Inflacija	1,9-2,0	1,9-2,0	2,0-2,2	2,0-2,1	2,1-2,2	2,1-2,2	-	-

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	II kvartal	4,2%	4,2%	2,2%
2.	Indeks lične potrošnje – drugi preliminarni podatak	II kvartal	3,8%	3,8%	0,5%
3.	PCE deflator (G/G)	AVG	2,2%	2,2%	2,3%
4.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	AVG	0,4%	0,3%	0,3%
5.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	AVG	0,3%	0,3%	0,4%
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija	SEP	17	13	14
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	SEP	31,0	28,1	30,9
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	SEP	20	29	24
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	SEP	132,1	138,4	134,7
10.	Indeks povjerenja Univerzitet iz Mičigena	SEP	100,6	100,1	96,2
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	22.SEP	210.000	214.000	202.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1749 na nivo od 1,1604.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Početkom protekle sedmice premijerka May je u intervjuu za CBS News branila plan za Brexit, ističući da je njena vlada ponudila vjerodostojan prijedlog za napuštanje EU i da druga strana, ukoliko ima neke nejasnoće, treba na iste da ukaže. Predsjednik ECB-a Draghi je istakao da smatra da će uticaj Brexita na ekonomiju eurozone biti ograničen, naglašavajući da je poravnanje finansijskih ugovora područje najveće zabrinutosti. Čini se da zakonodavci u Briselu otežavaju poslovanje finansijskim kompanijama iz Velike Britanije koje namjeravaju da djeluju u EU nakon Brexita. Nacrt legislative koju je usvojio Komitet Parlamenta EU, ukazuje na to da će kompanije sa sjedištem u Velikoj Britaniji, a koje žele poslovati u EU, vjerovatno morati otvoriti filijalu u EU kako bi mogle biti uključene u transakcije kupovina i prodaja dionica i obveznica te kako bi pružale usluge klijentima u EU bloku.

Prema internim dokumentima EU, u koje je uvid imao Reuters, EU pregovarači su spremni da ponude premijerki May slobodnu trgovinsku zonu nakon Brexita, što je suprotno njenom prijedlogu, unutar koje moraju da postoje carinske granice koje će trgovinu učiniti nešto složenijom. S druge strane, UK Times je objavio vijest da premijerka May gubi podršku unutar svoga kabineta da se vrati na situaciju bez

sporazuma za Brexit, ukoliko plan koji je predložila odbije EU. Izvori ukazuju na to da oni koji se protive strategiji premijerke May uključuju ministra za Brexit, ministra inostranih poslova, ministra okoliša kao i ministra unutrašnjih poslova. Ministri žele da May razmotri sporazum o slobodnoj trgovini prema uzoru na sporazum koji uživa Kanada, ukoliko EU na samitu koji se održava 18. oktobra odbije njen prijedlog, dajući joj plan “B”, s ciljem da se izbjegne situacija bez sporazuma.

Glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da se ekonomski rast Velike Britanije nalazi oko trenda te da je jaz u outputu blizu toga da bude eliminisan, čime će se otvoriti put za dalje povećanje kamatnih stopa.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Krediti za kupovinu kuća	AVG	39.559	39.402	39.619
2.	GfK povjerenje potrošača	SEP	-8	-9	-7
3.	Tekući račun (u mlrd GBP)	II kvartal	-19,4	-20,3	-15,7
4.	GDP (Q/Q) F	II kvartal	0,4%	0,4%	0,4%
5.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	II kvartal	0,5%	-0,7%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,89815 na nivo od 0,89037, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3072 na nivo od 1,3031.

JAPAN

Nakon bilateralnih trgovinskih pregovora, japanski ministar ekonomije Motegi i trgovinski predstavnik SAD-a Lighthizer protekle sedmice su izjavili da su optimistični po pitanju postizanja opšteg dogovora o trgovinskim odnosima između ove dvije zemlje. Japanski državni investicioni fond za penzije (GPIF), koji je najveći penzioni fond na svijetu, s oko 160 biliona JPY vrijednosti aktive, je saopštio da će biti više fleksibilan u pogledu ulaganja u japanske obveznice, što istovremeno povećava mogućnost smanjenja njegove unutrašnje zaduženosti u iznosu od 387 milijarde USD. S druge strane, tržišni analitičari smatraju da ovaj potez japanskog državnog investionog fonda za penzije može značiti i preuzimanje većeg rizika. Prema izvještaju HSBC Holdings Plc, Japan će do 2030. godine biti četvrta po veličini ekonomija na svijetu po procijenjenom rastu GDP-a, s Indijom na trećem, SAD-om na drugom mjestu i Kinom, kao vodećom svjetskom ekonomijom.

U redovnoj operaciji otkupa obveznica krajem prošle sedmice, BoJ je smanjila raspon iznosa za kupovinu obveznica s dospijecem preko 25 godina na nivo od 10 do 100 milijardi JPY s prethodnog nivoa od 50 do 150 milijardi JPY.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

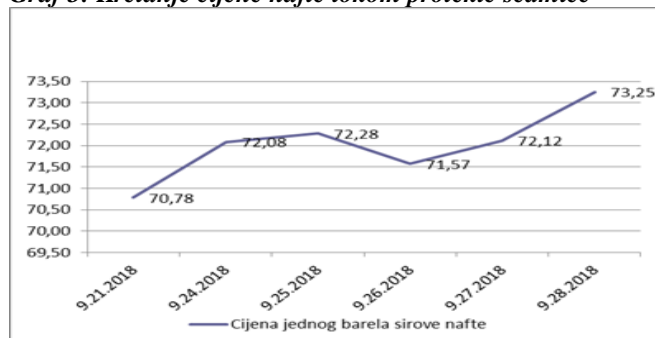
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	AVG	2,5%	2,4%	2,5%
2.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	AVG	1,1%	1,3%	1,1%
3.	Vodeći indeks F	JUL	-	103,9	104,6
4.	Koicidirajući indeks F	JUL	-	116,1	116,9
5.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	AVG	-	5,1%	5,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	AVG	1,5%	0,6%	2,2%
7.	Maloprodaja (G/G)	AVG	2,0%	2,7%	1,5%
8.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	AVG	-	0,5%	-9,3%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 132,29 na nivo od 131,93. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 112,59 na nivo od 113,70.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela nafte je iznosila 70,78 USD (60,24 EUR). Cijena jednog barela sirove nafte je tokom protekle sedmice uglavnom bilježila rast. Jedan od značajanih faktora je zabrinutost investitora zbog očekivanja da će obnavljanje sankcija Iranu od strane SAD imati negativne implikacije na tržište ovog energenta, što je podstaklo rast cijene nafte na najviši nivo od početka jula tekuće godine. Predsjednik SAD Trump je u utorak prilikom obraćanja na generalnoj skupštini UN-a optužio OPEC i pozvao na povećanje ponude nafte, dok je OPEC odlučio da ne povećava ponudu nafte kako bi se neutralisao manjak ponude koji je rezultat sankcija koje su SAD uvele Iranu. Trump je istakao da su SAD spremne da izvoze svoje energetske resurse saveznicima. Tokom trgovanja u srijedu objavljena je informacija o tome da su zalihe ovog energenta povećane za 1,9 miliona barela na sedmičnom nivou, što je tokom tog dana uticalo na smanjenje cijene ovog energenta. Međutim, krajem protekle sedmice objavljena je informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je uticalo na rast cijene ovog energenta. Proteklu sedmicu je obilježilo objavljivanje prognoza o tome da bi cijena jednog barela sirove nafte mogla doseći nivo od 100 USD, ali se rok dostizanja ovog nivoa razlikuje te pojedini analitičari navode kraj tekuće godine, a drugi polovinu naredne godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 73,25 USD (63,12 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.200,04 USD (1.021,40 EUR). Početkom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala nije bilježila značajne promjene, jer su učesnici na ovom tržištu bili u iščekivanju objavljivanja rezultata sa sastanka FOMC-a, ali i podataka o kretanju inflacije u SAD i eurozoni. Na sastanku FOMC-a, završenom nakon zatvaranja londonske berze u srijedu, donesena je odluka da referentna kamatna stopa bude povećana za 25 baznih poena, što je odluka u skladu s očekivanjima. Nakon objavljivanja ovih informacija i signala o tome da će FOMC nastaviti s povećanjem referentne kamatne stope, cijena ovog plemenitog metala je zabilježila smanjenje na najniži nivo u posljednjih mjesec i po dana. Međutim, tokom trgovanja u petak cijena jedne fine unce zlata je ponovo zabilježila rast, uprkos snažnoj aprecijaciji USD, ali nakon objavljivanja informacija o usporenju rasta stope inflacije u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.192,52 USD (1.027,68 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

